

**STARTNOTITIE
PARTICIPATIE EN
COMMUNICATIE
BOUWTEAM DINXPERLO**

Auteurs

W. Voogt (OKRA)

N. Nijhof (Dusseldorp)

G. Sikking (Gemeente Aalten)

Datum

27 juli 2022

Versie

Definitief

Inleiding

Dinxperlo krijgt een nieuw toekomstbestendig centrum. Een mooie huiskamer voor het dorp, voor de inwoners en bezoekers uit de regio en buurland Duitsland. Een aantrekkelijke plek waar het mooi en sfeervol vertoeven is. Om samen te komen en elkaar te ontmoeten. Nu en in de toekomst. In 2020 hebben inwoners, belanghebbenden, ondernemers en eigenaren nagedacht over de inrichting van een nieuw centrum voor Dinxperlo. Samen ontwikkelden zij een nieuwe centrumvisie die door de gemeenteraad werd goedgekeurd.

De betrokkenheid bij de totstandkoming van de centrumvisie was groot. Het uitgangspunt voor de visie was een zo open en transparant mogelijk proces, op basis van een intensieve participatie. Daarbij hebben we burgers en belanghebbenden vooraf en gedurende het proces breed geïnformeerd en iedereen de mogelijkheid gegeven om actief deel te nemen aan het proces en om reacties te geven. Ook de participerende studenten voelden zich betrokken dit project. De doelstelling voor de bouwteamfase is om deze positieve lijn door te zetten en in te zetten op een open en transparant proces waarbij iedereen een bijdrage kan leveren aan de totstandkoming van een openbare ruimte waar het voor iedereen prettig verblijven, ondernemen en wonen is.

Dinxperlo vormt samen met Suderwick een dorp. Daarom is één van de belangrijkste stakeholders Stadt Bocholt. Zij worden vanaf het begin betrokken bij de planvorming en bij het bouwteam. De werkwijze van een bouwteam is nog onbekend in Duitsland, daarom gaan we extra aandacht besteden om deze partij te betrekken en mee te krijgen in deze manier van samenwerking. Gezien de ligging van het plangebied heeft dit mogelijke effecten op het grondgebied van Stadt Bocholt. Daarom hebben zij, met name voor de Heelweg, een meebeslissende rol in het bouwteam. Voor de Heelweg wordt daarom ook een apart vooroverleg gepland met Stadt Bocholt om daar met specialisten te praten over de (on)mogelijkheden rondom de Heelweg. Voor dit deel van het plangebied trekken gemeente Aalten en Stadt Bocholt samen op en doen wij gezamenlijk de communicatie richting de stakeholders.

Voor de verdere uitwerking van de herinrichting van het centrumgebied, heeft de gemeente Aalten een aanbesteding uitgeschreven. De Heelweg en de Allee zijn toegevoegd om er zo voor te zorgen dat deze straten in verbinding komen te staan met het centrum en om de grensbeleving te verbeteren. Op deze aanbesteding hebben 4 partijen een aanbieding gedaan in de vorm van een plan van aanpak met een kansen- en een risicodossier. Na het beoordelen van de stukken door de beoordelingscommissie en het houden van interviews met de diverse partijen is aannemer Dusseldorp Infra, Sloop en Milieutechniek met ontwerp bureau OKRA landschapsarchitecten als winnaar uit de bus gekomen. Het bouwteam van gemeente Aalten, Dusseldorp en OKRA moet ervoor zorgen dat er samen met verschillende stakeholders een integraal plan wordt ontwikkeld en gerealiseerd.

Doel van de participatie

Het doel van de participatie is het gezamenlijk maken van een ontwerp voor de herinrichting van de openbare ruimte van het centrum, de Heelweg en de Allee. Een ontwerp dat zo goed mogelijk aansluit bij de wensen en verwachtingen van de omgeving. In het participatietraject verwachten we gedetailleerde input op te halen over hoe de omgeving de ruimte nu en in de toekomst wenst te gebruiken en welke sfeerbeleving zij voor ogen zien. De meerwaarde van de participatie door de omgeving in het ontwerptraject is dat het echt een ontwerp van iedereen en voor iedereen wordt. Een grotere betrokkenheid ontwerpfase leidt veelal ook tot een grotere acceptatie van eventuele overlast tijdens de uitvoering en eigenaarschap van de openbare ruimte wanneer deze eenmaal opnieuw is ingericht. Vanuit de bestaande Centrumvisie Dinxperlo organiseren we enkele informatieavonden voor belangstellenden en betrokkenen, waarbij we de wensen gaan inventariseren. Het ontwerp moet invulling gaan geven aan diverse thema's. Zo kan men meepraten over recreatie, verkeer, grensbeleving en klimaatadaptatie. Het resultaat van deze participatie is een breed gedragen ontwerp, waarin alle betrokken partijen zich kunnen vinden.

Kaderstelling

De centrumvisie is het uitgangspunt en vanuit deze basis werken we verder. Het project is breed en kent per onderdeel verschillende doelen. In de basis geldt echter voor alle onderdelen dat er stevig ingezet moet worden op het verbeteren van het leefklimaat door vergroening en de realisatie van ruimte voor voetgangers en fietsers.

Prins Clausplein

Het Prins Clausplein is de aangewezen plek om de 'huiskamer van het dorp' te worden. Deze openbare ruimte moet uitnodigen om er langer te willen verblijven. Dit door de aanleg van voldoende openbare koele en aantrekkelijke rustpunten, met meer groen en minder stenen en de mogelijkheid om te spelen. Dit betekent ook dat het plein voor iedereen toegankelijk moet zijn. Hoewel in de centrumvisie wordt omschreven dat parkeren wel een gewenste functie blijft voor het plein, dient dit ondergeschikt te worden. Er is ruimte om te kijken naar alternatieven om parkeren niet langer te faciliteren op deze plek. Wie parkeert immers zijn/haar auto in de huiskamer? Het plein moet ook vloeiend overlopen in de aangrenzende straten door bijvoorbeeld een 'shared space' inrichting.

Hogestraat en Kerkstraat

Uitgangspunt is dat de Hogestraat (t/m kruising Wilhelminastraat) en de Kerkstraat de kern van het centrum vormen. We zetten in op het verbeteren van het verblijfsklimaat door de openbare ruimte stevig te vergroenen en ruimte te creëren voor voetgangers. Gevelgroen en grotere groenelementen moeten hiervoor zorgen. Bij de inrichting van dit gebied als 'shared space' is het uitgangspunt dat voetgangers en fietsers voldoende ruimte krijgen om veilig en comfortabel gebruik te kunnen maken van de openbare ruimte. De weekmarkt behoudt zijn huidige positie in de Kerkstraat. De herinrichting moet een kwaliteitsslag maken voor de weekmarkt. Onder voorwaarde dat de markt compact blijft creëren we meer ruimte voor terrassen. Zo krijgt een bezoek aan de markt naast een praktische ook een recreatieve functie.

Aanloopstraten en parkeren

De overige straten binnen de werkgrens (zie bijlage A) worden aangewezen als aanloopstraten. Hier moet gekeken worden naar vergroening om de straten aantrekkelijker te maken. Een volledige herinrichting is hier niet aan de orde. De aanloopstraten zijn van groot belang voor de vindbaarheid en bereikbaarheid van de parkeerterreinen. Wanneer deze straten heringericht moeten worden, dan dient dit in het project te worden meegenomen. De parkeerterreinen zelf dienen nader te worden beoordeeld om te bepalen wat de mogelijkheden zijn om deze te verfraaien en klimaat adaptief te maken. Dat kan zijn in de vorm van een volledige herinrichting of een optimalisatie van de huidige inrichting.

Verkeer centrumgebied

Het gemotoriseerde verkeer is na de herinrichting te gast in het centrumgebied. Dat betekent dat in de 'shared space' inrichting rekening gehouden moet worden met snelheid remmende maatregelen en een uitstraling die aangeeft dat de auto te gast is. Specifiek moet er aandacht zijn voor de kruising Hogestraat – Kerkstraat – Doctor Van der Meerstraat en de rotonde Willem van Oranjeplein. Voor de rotonde moet een verkeerskundige oplossing worden uitgewerkt om de verkeerssituatie te optimaliseren.

Heelweg

De Heelweg moet worden afgewaardeerd naar 30 km per uur weg. Dit omdat het huidige gebruik niet overeenkomt met de functie van de weg. Belangrijk uitgangspunt is dat de verkeersveiligheid moet worden verbeterd met ruimte voor langzaam verkeer. Het is van groot belang dat er goed gekeken wordt naar de mogelijke gevolgen voor het doorgaande verkeer. Bij het afwaarderen bestaat de mogelijkheid dat het doorgaande verkeer nu eerder door het centrum gaat. Dit is niet wenselijk, omdat het centrumgebied de functie van een verblijfsgebied krijgt en daarmee uitsluitend toegankelijk wordt voor bestemmingsverkeer. Vooral in het centrum zijn aanvullende maatregelen noodzakelijk om het doorgaande verkeer te weren. Daarnaast is het versterken van de grensbeleving een belangrijk doel

voor de herinrichting van de gehele Heelweg. Tevens dient er een directe verbinding te ontstaan met het centrum, zodat voetgangers en fietsers via een veilige route naar het centrum kunnen. Deze route wordt voorzien van koele rustplekken en is voor iedereen toegankelijk.

Allee

De Allee is de weg tussen de Heelweg en de Aaltenseweg en tevens de verbinding richting het industriegebied van Dinxperlo. De huidige inrichting is niet verkeersveilig en dient dan ook te worden afgewaardeerd naar 30km/u, waarbij goed gekeken moet worden naar de veilige afwikkeling van het verkeer richting het industrieterrein.

Recreatie & toerisme

De unieke ligging van de Heelweg in combinatie met het centrum moet als toeristische trekpleister vorm worden gegeven. De bijzondere grensligging en samenwerking tussen Dinxperlo en Suderwick vormt namelijk een interessant verhaal. De Heelweg en het centrum moeten met elkaar verbonden worden om dit verhaal zichtbaar tot uitdrukking te laten komen en aantrekkelijk te worden vormgegeven. Ook hier is het van belang dat de inrichting aansluit op de doelstelling om klimaat adaptief te werken en te vergroenen.

Gezondheid en toegankelijkheid

Om de fysieke leefomgeving te verbeteren richten we ons op een groene en beweegvriendelijke openbare ruimte. Concreet betekent dit dat er alle voorzieningen voor iedereen toegankelijk moeten zijn, dat de openbare ruimte uitnodigt tot een gezonde leefstijl zoals fietsen, spelen, ontspannen of elkaar ontmoeten en dat het er schoon en veilig is. Belangrijk uitgangspunt is dat dat aan de behoefte van bewoners en specifieke bevolkingsgroepen wordt voldaan.

Het participatieniveau

Voor de herinrichting Centrumgebied Dinxperlo is de trede van co-productie (trede 5) uit de participatieladder gekozen. Binnen de gestelde kaders van de raad, zoals deze ook zijn vastgelegd in de Centrumvisie Dinxperlo, en binnen vigerend beleid en wetgeving, is er een grote mate van vrijheid om samen met de omgeving tot het best passende inrichtingsplan te komen. De omgeving investeert relatief veel tijd en neemt een duidelijke verantwoordelijkheid voor het op te stellen ontwerp. Binnen dit open planproces treedt gemeente Aalten op als regisseur. Concreet betekent dit dat de uiteindelijke besluitvorming over het definitieve ontwerp bij de gemeenteraad ligt en het hiervoor benodigde uitvoeringskrediet door hen beschikbaar moet worden gesteld.

Wie zijn er betrokken?

Gemeente Aalten is initiatiefnemer en eindverantwoordelijk voor de herinrichting van het centrum van Dinxperlo. Belanghebbenden uit de directe omgeving zijn bewoners, ondernemers (winkeliers, marktkooplui, horeca, vastgoedeigenaren), maatschappelijke belangengroepen (Fietsersbond, Grenslandmuseum, VVV, Gehandicaptenplatform). Indirect belanghebbend zijn bezoekers, recreanten en toeristen. Stadt Bocholt is mede-initiatiefnemer en direct belanghebbende voor het projectgebied rondom de Heelweg en Suderwick. De leiding over het gehele project is vormgegeven vanuit een bouwteam. In het kernteam voor het gehele project zitten OKRA, Dusseldorp en de gemeente Aalten. Voor het deelgebied Heelweg neemt ook Stadt Bocholt plaats in het kernteam.

In te zetten participatievormen en communicatiemiddelen

Voor de gezamenlijke planvorming wordt een reeks van fysieke participatiebijeenkomsten in de kerk van Dinxperlo gepland. Binnen het project hebben we drie verschillende deelgebieden: Centrum, Allee en Heelweg. Er wordt per deelgebied gewerkt zodat men gericht input kan leveren. Elk adres binnen het plangebied ontvangt hiervoor een schriftelijke uitnodiging. De avond start met een plenaire presentatie, vervolgens verzamelen we in kleinere groepen reacties die we aan het einde van de avond per groep plenair presenteren. Hierdoor brengen we stapsgewijs de vele individuele belangen samen naar één gezamenlijk gedeeld belang.

De directe omgeving en bewoners van Dinxperlo worden via De Band en de Nieuwsbrief Centrumvisie geïnformeerd over de voortgang van het proces. Daarnaast zijn de resultaten van elke participatiestap terug te vinden op de projectwebsite van Centrum Dinxperlo. Op de website is het per participatiestap ook mogelijk om online input en reacties (afgeschermd voor publiek) te geven aan het bouwteam. Specifieke aandacht in de participatie zal uitgaan naar thema's als gebruik, sfeer, toegankelijkheid en veiligheid van de openbare ruimte.

De communicatie over het project is een gezamenlijke inspanning van gemeente Aalten, Stadt Bocholt (deel Heelweg), Dusseldorp en OKRA. De eindverantwoordelijkheid voor verspreiding bewonersbrief, input voor De Band en Nieuwsbrief Centrum ligt bij de communicatieadviseurs van de gemeente Aalten en Dusseldorp. De eindverantwoordelijkheid voor de projectwebsite ligt bij de communicatieadviseur van OKRA.

Met specifieke belangengroepen, zoals bijvoorbeeld de horeca en/of de weekmarkt zal indien nodig een-op-een afgestemd worden. We kiezen nu niet specifiek voor aparte sessies met specifieke belangengroepen om zo de samenwerking en de integrale benadering van het project te versterken. Onderlinge discussies vanuit verschillende belangen zijn erg nuttig voor het verdere proces. Het moet straks een buitenruimte voor iedereen zijn en dat is enkel te realiseren als men met elkaar in gesprek gaat over de invulling hiervan.

Rol van de gemeenteraad

De gemeenteraad heeft met de vaststelling van de Centrumvisie Dinxperlo de kaders voor de herinrichting vastgelegd. Binnen deze kaders is het aan het bouwteam om samen met de omgeving te komen tot het meest optimale inrichtingsplan. Per stap wordt de raad middels raadsmededeling geïnformeerd over het proces en de uitkomsten van elke processtap. De uitkomsten van de gezamenlijke planvorming (definitieve ontwerpen van de deelgebieden) worden vervolgens samen met de bijbehorende kredietaanvraag voorgelegd aan de gemeenteraad.

Proces en planning: de 'routekaart op maat'

Afsluitend een overzicht van de planning van het participatieproces met duidelijkheid over wie wanneer meepraat en wat wanneer besloten wordt.

Wanneer?	Wat?	Wie?	Doel/resultaat
29 augustus	Versturen bewonersbrieven	Inwoners en ondernemers centrum Dinxperlo	Uitnodigen inloopbijeenkomst/informeren over ontwerp
29 augustus	Artikel Aalten Actueel en op www.aalten.nl	Alle inwoners en ondernemers	Uitnodigen inloopbijeenkomst/informeren over ontwerp
2 september	Infostand op de weekmarkt	Bezoekers weekmarkt	Kennismaken en uitnodigen voor participatie
14 september, 19:00 - 21:00 uur	Deelgebied Centrum, participatie schetsontwerp	Inwoners en ondernemers centrum Dinxperlo	Wensen verzamelen over gebruik en sfeer
28 september, 19:00 - 21:00 uur	Deelgebied Allee, participatie schetsontwerp	Aanwonenden Allee	Wensen verzamelen over gebruik en sfeer
12 oktober, 19:00 - 21:00 uur	Deelgebied Heelweg, participatie schetsontwerp	Inwoners en ondernemers Heelweg (incl. Duitse burenen!)	Wensen verzamelen over gebruik en sfeer

2 november, 19:00 - 21:00 uur	Deelgebied Centrum, participatie conceptontwerp	Inwoners en ondernemers centrum Dinxperlo	Reacties verzamelen op conceptontwerp
9 november, 19:00 - 21:00 uur	Deelgebied Allee, participatie conceptontwerp	Aanwonenden Allee	Reacties verzamelen op conceptontwerp
23 november, 19:00 - 21:00 uur	Deelgebied Heelweg, participatie conceptontwerp	Inwoners en ondernemers Heelweg (incl. Duitse burenen!)	Reacties verzamelen op conceptontwerp
7 december, 19:00 - 21:00 uur	Presentatie VO Centrum, Heelweg en Allee + tussentijdse evaluatie proces	Alle inwoners en ondernemers (incl. Duitse burenen!)	Informereren over het VO en evalueren participatieproces
9 december	Infostand op de weekmarkt	Bezoekers weekmarkt	Informereren over het VO
7 december t/m 21 december	Laatste mogelijkheid om reactie te geven op VO	Alle inwoners	Ter inzage legging
Januari 2023	Opstellen reactienota op basis van reacties VO en evalueren participatie- traject	Bouwteam	Leren van project
Januari 2023	Vaststellen voorlopig ontwerp en eventueel besluiten in laatste dilemma's	Wethouder en College B&W	Vastgesteld VO
Feb-Mrt 2023	Reacties verwerken tot DO	Bouwteam	Definitief Ontwerp
28 maart 2023	Presentatie DO Centrum, Heelweg en Allee	Alle inwoners en ondernemers (inclusief de Duitse burenen!)	Informereren over het DO
Mei 2023	Mogelijkheid tot inspreken bij de beeldvormende raad	Betrokkenen	Inspraak
Juni 2023	Vaststellen	Gemeenteraad	Vastgesteld DO en uitvoeringskrediet

Bijlagen

- A: Werkgrens centrumgebied
- B: Werkgrens Heelweg en Allee